

هُوالشافی

حقایق ساده در مورد درمان درد با داروهای مخدر در مبتلایان به سرطان

انستیتو کانسر

بیمارستان امام خمینی

تهیه و تنظیم: دکتر مامک طهماسبی

با نظارت دکتر محمد رضا میر

بخش طب تسکینی palliative care department

توجه: این مطالب جنبه اطلاع رسانی دارد و توصیه می شود حتماً با پزشک معالج خود مشورت فرمائید.

مقدمه

پزشک شما جهت کنترل دردتان داروی مخدر تجویز کرده است. هدف از ارائه این کتابچه پاسخگویی به شایع‌ترین سوالاتی است که توسط بیماران و بستگان آنها در ارتباط با مصرف داروهای مخدر پرسیده می‌شود.

گاهی اوقات افراد به هر علت از پرسیدن سوالاتشان در مورد درد یا درمان آن تردید دارند. شما احتمالاً پاسخ برخی از سوالاتتان را در این کتابچه خواهید یافت. اما اگر بازهم سوالی بنظرتان می‌رسد از پزشکتان پاسخ آنها را بخواهید. درک این موضوع اهمیت دارد که ابتلا به بیماری سرطان به معنای تحمل درد نیست. امروزه با داروهای در دسترس

اغلب دردهای ناشی از سرطان قابل کنترل خواهند بود.

داروهای مخدر در تمام دنیا بعنوان یکی از موثرترین درمانهای کنترل درد ناشی از سرطان شناخته شده است.

هدف پزشک شما از تجویز این داروها کنترل درد شماست.

- داروهای مخدر به چه داروهایی گفته می‌شود؟

به هر دارویی که اثراتی مشابه داروی مورفین داشته باشد داروی مخدر گفته می‌شود مانند متادون، بوپره نورفین و فنتانیل.

- مورفین از کجا می‌آید؟

مورفین یک مشتق طبیعی اپیوم می‌باشد. اپیوم از گیاه خشخاش تهیه می‌شود. استفاده از مورفین برای کنترل درد قرنهایست که شناخته شده است.

امروزه بعد از تحقیقات انجام شده مورفین در لیست داروهای قابل دسترس برای کنترل موثر درد قرار گرفته است.

- آیا مورفین تنها در مرحله آخر تجویز می‌شود؟

مطمئناً خیر!

در حقیقت مورفین توسط سازمان بهداشت جهانی بعنوان داروی انتخابی جهت کمک به تخفیف انواع مشخصی از دردهای ناشی از سرطان توصیه شده است. مورفین به تنهایی یا همراه با سایر داروها بعنوان جزئی از رژیم درمانی درد ناشی از سرطان بکار می‌رود.

کنترل درد به شما این اجازه را خواهد داد که راحت‌تر خوابید، فعالیت بیشتری داشته باشید و از معاشرت با بستگان و دوستانتان بیشتر لذت ببرید.

- آیا من به مورفین معتاد خواهم شد؟

مطالعات انجام شده توسط سازمان بهداشت جهانی نشان داده است که اعتیاد در بیمارانی که سوء استفاده دارویی نداشته‌اند به ندرت ایجاد می‌گردد.

اعتیاد به دارو زمانی بوجود می‌آید که دارو برای ایجاد «سرخوشی» مصرف شود و این مورد با زمانی که مورفین توسط پزشک برای شما تجویز می‌شود بسیار متفاوت خواهد بود.

شما مورفین را برای درد ناشی از سرطان دریافت می‌کنید و چنانچه دقیقاً طبق دستور پزشک خود آن را مصرف کنید احتمال اینکه اعتیاد برای شما ایجاد شود بسیار پایین خواهد بود.

- آیا هنگام مصرف مورفین خواب آلوده خواهم شد؟

برخی افراد هنگامی که برای اولین بار مورفین استفاده می‌کنند احساس کمی خواب‌آلودگی می‌کنند. این حالت اغلب بعد از گذشت چند روز برطرف خواهد شد. زمانی که درد دارید خوابیدن برایتان مشکل خواهد بود، بنابراین بعد از آنکه درد شما کنترل می‌شود احساس راحتی بیشتر خواهید کرد و ممکن است برای چند روزی بیش از گذشته نیاز به خوابیدن پیدا کنید که در حقیقت جبران بی‌خوابی‌های گذشته شما خواهد بود.

اگر بیش از چند روز احساس خواب‌آلودگی کردید پزشکتان را در جریان بگذارید. مقادیر درست مورفین نباید سستی موجب خواب‌آلودگی زیاد شود.

- آیا حین مصرف مورفین مجاز به رانندگی هستیم؟

مانند بسیاری از داروهای دیگر هنگام مصرف مورفین شما مجاز به رانندگی و کار با ماشین‌های سنگین و دستگاه‌های حساس نیستید. مصرف مورفین ممکن است موجب کند شدن عکس العمل سریع شما در مواقع لزوم شود.

- آیا حین مصرف مورفین مجاز به استفاده از داروهای دیگر هستیم؟

شما بایستی پزشک خود را از لیست کلیه داروهائی که دریافت می‌کنید آگاه سازید. پزشک شما ممکن است توصیه کند هنگام مصرف مورفین از دریافت سایر آرامبخش‌ها صرف نظر کنید. این قبیل داروها اثرات آرامبخشی مورفین را افزایش می‌دهند.

- آیا مصرف مورفین وضعیت اجابت مزاج من را تغییر می‌دهد؟

مورفین حرکات روده را کاهش می‌دهد. به همین علت پزشکتان به منظور پیشگیری از یبوست برایتال مسهل تجویز خواهد کرد. هنگام مصرف مورفین بایستی بطور منظم مسهل مصرف کنید مگر آنکه پزشک به علتی مصرف آن را توصیه نکند. در صورتی که با اجابت مزاج خود حین مصرف مورفین مشکلی دارید با پزشک خود در ارتباط با تنظیم مقدار مناسب مسهل مشورت کنید.

- آیا مصرف مورفین موجب حالت تهوع می‌شود؟

برخی افراد هنگام شروع مصرف مورفین دچار حالت تهوع می‌شوند. اگر بعد از گذشت چند روز همچنان حالت تهوع داشتید، پزشکتان را در جریان بگذارید. او می‌تواند با تجویز داروهای ضد تهوع در رفع این حالت شما را کمک کند.

- آیا مصرف مورفین موجب احساس گیجی می‌شود؟

اگر در حین مصرف مورفین احساس گیجی می‌کنید ممکن است لازم باشد مقدار دارو توسط پزشکتان مجدداً تنظیم گردد.

شما بایستی با پزشکتان در این رابطه صحبت کنید.

- چه مقدار مورفین برای من کافی خواهد بود؟

مقدار مورد نیاز برای هر بیمار با بیمار دیگر متفاوت است. این پزشک شما ست که مقدار مناسب مورفین را جهت کنترل درد با حداقل عوارض جانبی می‌تواند تنظیم کند.

- در صورت عود مجدد درد حین مصرف مورفین چه باید کرد؟

پزشکتان به شما توضیح خواهد داد در صورت عود مجدد درد حین مصرف مورفین چه باید بکنید. بدون مشاوره با پزشکتان مقدار مورفین خود را تغییر ندهید.

... و در پایان اینکه:

با صحبت کردن با پزشک و پرستار خود در مورد دردتان به آنها جهت درمان بهتر آن کمک خواهید کرد.

شما تنها کسی هستید که می‌توانید بگوئید چه زمانی درد دارید، دردتان کجاست و یا اینکه چقدر درد دارید.

بدون انتقال این اطلاعات پزشک شما قادر به کنترل مناسب درد شما نخواهد بود مطمئن باشید کنترل درد شما

اهمیت بسیار زیادی در معالجه کلی شما و همچنین بهبود کیفیت زندگی شما خواهد داشت.

حتماً با پزشکتان مشورت نمایید!

